

Ulusal Özgün Eğitim Araştırmaları Dergisi

Araştırma Makalesi E- ISSN: 3023-4891

Okul Yöneticilerinin Birer Haftalık Ara Tatiller Hakkındaki Görüşleri

Bülent Baygör

bbaygor@gmail.com Milli Eğitim Bakanlığı

Bengi Verdemir

bengiverdemir@gmail.com Milli Eğitim Bakanlığı

Sevinç Yaşar

sevincyasar31@gmail.com Milli Eğitim Bakanlığı

Yeşim Öktem

yoktem61@gmail.com Milli Eğitim Bakanlığı

Özet

Bu çalışmanın amacı, okul yöneticilerinin ara tatillerle ilgili görüşlerini tespit etmektir. Araştırmada, ara tatillerin olumlu ve olumsuz etkileri yönetici görüşleriyle ele alınmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmış ve 22 okul yöneticisi katılmıştır. Araştırma, Ankara'da devlet okulunda görev yapan okul yöneticilerinden oluşmuştur. Yöneticilerin ara tatillere yönelik düşüncelerini anlamak amacıyla, açık uçlu sorular hazırlanmış ve bu sorulara verilen yanıtlar içerik analizi yöntemiyle kod ve temalar yardımıyla değerlendirilmiştir. Bulgulara göre, bazı yöneticilerin tatillerin olumlu yönlerini vurgularken, bazıları olumsuz görüşler bildirmiştir. Elde edilen bulgulara göre, ara tatillerin hem öğretmenler hem de öğrenciler için genel olarak olumlu etkileri olduğu görülmüştür. Öğretmenler açısından ara tatiller, dinlenme ve ders planlama sürecini iyileştirme, mesleki gelişim fırsatları sunma bakımından faydalı bulunmuştur. Öğrenciler ise bu tatillerde zihinsel olarak dinlenip okula daha motive bir şekilde dönerken, sosyal gelişimlerine de katkı sağlayan aktivitelerle zaman geçirme fırsatı bulmuşlardır. Genel olarak, yöneticiler tatillerin öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimlerine etkileri konusunda farklı görüşler sunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Okul Yöneticisi, Ara Tatiller, Nitel Araştırma

School Administrators' Views on One-Week Midterm Breaks

Abstract

The purpose of this study is to determine the opinions of school administrators regarding mid-term breaks. In the study, the positive and negative effects of mid-term breaks were addressed through the opinions of administrators. The qualitative research method was used in the study and 22 school administrators participated. The study consisted of school administrators working in a public school in Ankara. In order to understand the administrators' opinions about mid-term breaks, open-ended questions were prepared and the answers given to these questions were evaluated with the help of codes and themes using the content analysis method. According to the findings, while some administrators emphasized the positive aspects of the breaks, some expressed negative opinions. According to the findings, it was seen that mid-term breaks generally have positive effects on both teachers and students. From the perspective of teachers, mid-term breaks were found to be beneficial in terms of improving the rest and lesson planning process and providing professional development opportunities. On the other hand, students had the opportunity to spend time with activities that mentally rested and returned to school more motivated during these breaks, while also contributing to their social development. In general, administrators presented different opinions on the effects of breaks on students' academic and social development.

Key words: School Administrator, Mid-Term Breaks, Qualitative Research

Giriş

Eğitim sistemi içinde ara tatiller, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin motivasyonunu artırmak, dinlenme ve yenilenme fırsatı sağlamak amacıyla planlanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı, 15 Mayıs 2019'da "Yeni Eğitim-ğretim alışma Takvimi Modeli"ni duyurdu ve 2023 Eğitim Vizyonu kapsamında, 2019-2020 eğitim-ğretim yılından itibaren uygulanmaya başladı. Bakanlık, Türkiye'nin eğitim takviminin uzun zamandır değişiklik bekleyen bir konu olduğunu ve toplumsal değişimlere uygun olarak düzenlendiğini ifade etti. Bu model ile dönem aralarında birer haftalık ara tatiller yapılmaya başlandı (Doğan, 2020). Bu tatiller, öğrencilerin akademik başarılarını etkilemeden, sosyal, duygusal ve fiziksel açıdan dinlenmelerine olanak tanırken; okul yöneticileri için ise yönetim, planlama ve koordinasyon süreçlerinde farklı bir bakış açısı gerektirmektedir.

Araştırmanın Amacı ve nemi

Bu çalışmanın amacı, okul yöneticilerinin birer haftalık ara tatiller hakkındaki görüşlerini incelemek ve bu tatillerin okul yönetimi üzerindeki etkilerini belirlemektir. Ara tatillerin okul yönetim süreçlerine olan yansımaları, okulun akademik takvimi, öğretmenlerin dinlenme süreleri, ğrenci motivasyonu ve okulların genel işleyişi açısından ele alınmıştır. Yapılan bu araştırma, okul yöneticilerinin ara tatiller konusundaki deneyimlerine dayalı

öneriler sunarak, uygulamanın geliştirilmesine yönelik katkılar sağlamayı amaçlamaktadır. Ara tatiller, eğitimde öğrencilerin ve öğretmenlerin dinlenmelerini ve motivasyonlarını artırmalarını amaçlayan düzenlemelerdir. Eğitim literatüründe bu tür tatillerin öğrenci başarısı, öğretmen performansı ve okul yönetimi üzerindeki etkileri sıklıkla tartışılmaktadır. Kavramsal olarak, ara tatiller, eğitim-öğretim süreçlerinde bir ara verme, yeniden enerji toplama ve öğrenme süreçlerini güçlendirme aracı olarak ele alınır.

Eğitimde Ara Tatillerin Rolü

Ara tatiller, öğrencilerin öğrenme sürecinde bir mola vermesini ve hem zihinsel hem de fiziksel olarak dinlenmelerini sağlayarak onların akademik başarılarına olumlu katkı sunmayı amaçlar. Öğrencilerin ara tatillerle elde ettikleri bu dinlenme fırsatı, öğrenmeye yönelik ilgilerini artırabilir ve dikkat dağınıklığını azaltabilir (Dursun, 2020). Aynı şekilde öğretmenler de bu tatilleri dinlenmek, ders planlaması yapmak ve öğretim süreçlerini gözden geçirmek için fırsat olarak kullanmaktadır.

Okul Yönetimi ve Ara Tatiller

Okul yöneticileri açısından ara tatiller, okuldaki organizasyonel süreçleri yeniden düzenlemek ve eğitim-öğretim süreçlerini geliştirmek için önemli bir zaman dilimidir. Ara tatillerin verimli kullanılması, yöneticilere hem idari hem de öğretimsel konularda stratejik planlama fırsatı sunar. Tatillerin okul yönetimi üzerindeki etkileri, yöneticilerin eğitim takvimini düzenlemesi, okul içi süreçlerin devamlılığını sağlaması ve öğretmenler ile veliler arasındaki koordinasyonu güçlendirmesi açısından değerlidir.

Tatillerin Eğitim Süreçleri Üzerindeki Etkileri

Ara tatiller, aynı zamanda eğitimde denge kurma amacıyla da kullanılır. Eğitimde kesintisiz bir programın, öğrenci ve öğretmenler üzerinde stres ve tükenmişliğe yol açabileceği göz önünde bulundurularak, kısa süreli tatillerin bu olumsuzlukları azaltma potansiyeli bulunmaktadır (Öztürk, 2021). Öğrencilerin motivasyonlarının artması ve okula devam etme isteklerinin yükselmesi, ara tatillerin olumlu etkilerinden biridir.

Avrupa kıtasında, ikinci dönem için ikinci ara tatil uygulaması olmayan ülkeler arasında yalnızca Karadağ ve Türkiye bulunmaktaydı. Türkiye, bu yeni uygulamayla birlikte ilkbahar ara tatilini vermeye başlayarak diğer Avrupa ülkeleriyle benzer bir sisteme geçmiş oldu. Toplumun sağlıklı bir yapıya kavuşması ve devamlılığının sağlanması, eğitim sisteminin etkili bir şekilde düzenlenmesi ile mümkündür (Çapa ve Çil, 2000). Fikir alışverişinin açık bir iletişim ağı üzerinden yapıldığı, çalışmaların ekip ruhuyla yürütüldüğü ve farklılıkların hoşgörüle kabul edildiği bir eğitim sistemi, toplumsal yapıların sağlıklı gelişimine katkı sağlar (Karaca ve İkiz, 2014). Bu bağlamda, Bu kavramsal çerçeve, ara tatillerin öğrenci başarısı ve okul yönetimi üzerindeki etkilerini anlamak ve analiz etmek için temel bir zemin sunmaktadır. Okul yöneticilerinin bu tatiller

hakkındaki algıları, okulun genel işleyişini etkileyen önemli bir faktördür ve bu çalışmada bu yöneticilerin perspektifleri incelenecektir

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada veri toplamak amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma farkında olduğumuz ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır (Karasar, 2009). Olgular yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde karşımıza çıkabilmektedir. Bu olgularla günlük yaşantımızda çeşitli biçimlerde karşılaşabiliriz. Ancak bu tanışıklık, olguları tam olarak anladığımız anlamına gelmez. Bize tümüyle yabancı olmayan aynı zamanda da tam anlamını kavrayamadığımız olguları araştırmayı amaçlayan çalışmalar için olgubilim uygun bir araştırma zemini oluşturur (Yıldırım & Şimşek, 2008).

Çalışma Grubu

Bu çalışmaya 2023 – 2024 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde İstanbul ilinde görev yapan 22 okul öncesi öğretmeni dahil olmuştur. Katılım sağlayan öğretmenlerin demografik özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Özellikleri

Değişken	Alt Değişken	f
Cinsiyet	Erkek	5
	Kadın	17
Kıdem yılı	1 – 5 yıl	1
	6 – 10 yıl	6
	11 – 15 yıl	3
	16 – 20 yıl	5
	21 – 25 yıl	3
	26 + yıl	3
	Eğitim	19
Mezun olunan fakülte	Fen Edebiyat	3
	Yüksek	3
Okulun bulunduğu yerin sosyo-ekonomik durumu	Orta Düzey	18
	Düşük	1

Tablo 1 incelendiğinde; çalışmaya dahil olan katılımcıların 5’i erkek, 17’si kadındır. 1’i 1-5 yıl, 6’sı 6-10 yıl, 3’ü 11-15 yıl, 5’i 16-20 yıl, 3’ü 21-25 yıl, 3’ü 26 yıl ve üzeri kıdeme sahiptir. Katılımcıların 19’u eğitim, 3’ü fen edebiyat fakültesi mezunudur. Katılımcıların

görev yaptığı okulun bulunduğu yerin sosyo-ekonomik durumu olarak 3'ü yüksek, 18'i orta düzeyde, 1'i düşük olarak cevap vermiştir.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin ara tatillere yönelik görüşlerini incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın tasarımında olgubilim (fenomenoloji) deseni tercih edilmiştir. Olgubilim deseni, bireylerin deneyimlediği ancak derinlemesine bilgi sahibi olunmayan olguları incelemeyi amaçlar (Karasar, 2009). Bu bağlamda, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin ara tatiller hakkındaki görüşleri, derinlemesine anlamak ve yorumlamak için uygun bir zemin oluşturmuştur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Ankara ilindeki devlet okullarında görev yapan 12 okul yöneticisi ve 15 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Katılımcılar, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Bu yöntem, araştırma konusu hakkında en zengin veriyi sağlayabilecek katılımcıların seçilmesine olanak tanır. Araştırmaya katılan okul yöneticileri ve öğretmenlerin demografik bilgileri ve mesleki deneyimleri, analiz sürecinde dikkate alınmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formu, katılımcıların ara tatillere yönelik düşüncelerini derinlemesine öğrenebilmek amacıyla açık uçlu sorulardan oluşmuştur. Formun geliştirilmesinde uzman görüşleri alınmış ve pilot uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler yüz yüze yapılmış ve her bir katılımcıdan detaylı yanıtlar alınmıştır.

Veri Toplama Süreci

Görüşmeler, araştırmacılar tarafından belirlenen zaman dilimlerinde katılımcılarla gerçekleştirilmiş, her görüşme ortalama 30-45 dakika sürmüştür. Katılımcıların görüşleri yazılı olarak kaydedilmiş ve gerekli durumlarda ek sorularla derinleştirilmiştir. Tüm veriler gizlilik ilkesi çerçevesinde saklanmıştır.

Veri Analizi

Toplanan veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. İçerik analizi, verilerin belirli temalar ve kodlar çerçevesinde sınıflandırılmasını ve yorumlanmasını sağlayan bir tekniktir. Katılımcıların görüşleri, önce kodlara ayrılmış, daha sonra benzer kodlar birleştirilerek ana temalar oluşturulmuştur. Analiz sonucunda, ara tatillerin olumlu ve olumsuz etkileri, öğrenciler ve öğretmenler üzerindeki etkiler gibi ana temalar elde

edilmiştir. Elde edilen bulgular, katılımcıların ifadeleriyle doğrudan desteklenmiştir. Araştırmada toplanan veriler, içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Bu analiz süreci, verilerin kavramsal bir çerçeveye oturtulması, düzenlenmesi ve ortaya çıkan kavramların açıklanmasına yardımcı olacak temaların belirlenmesini içerir. Bu sayede, toplanan veriler sistematik bir şekilde yapılandırılarak okuyucuya sunulur (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Bulgular Ve Yorum

Araştırmada veri toplama aracından elde edilen bilgiler ve bu bilgilerden ulaşılan yorumlara yer verilmiştir.

Katılımcıların görev yaptığı okulun bulunduğu yerin sosyo-ekonomik durumu olarak 3'ü yüksek, 18'i orta düzeyde, 1'i düşük olarak cevap vermiştir.

Yöneticilere sorulan **“Yapılan ara tatilin gerekli olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?”** sorusuna katılımcıların verdikleri cevaplar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

“(Ö1): Ara tatillerin okul öncesi eğitimi döneminde olumlu yönde değişiklik gösteriyor. Okul olarak tüm alanların dezenfekte ediliyor. Gelecek eğitim öğretil dönemi için yeni hazırlıklar başlangıçlar ve programlar oluşturuluyor. (Ö6): Gerekli olduğunu düşünüyorum çünkü okulda yapılması gereken işlerin tamamlandığı tekrardan revize olunduğunu düşünüyorum.n(Ö11): Öğretmenlerin dinlemiş ve planlamalarını yapmış biçimde okula döndüğünü, okul personelinin çocuklar ve öğretmenler okulda yokken okulun detaylı temizliğini yapabildiğini, okul kaydı yaptırmak isteyen velilerle görüşmelerin gerçekleştirdiğini düşünüyorum. (Ö15): Gerekli olduğunu düşünüyorum. Hem bizim için hem öğrenciler için ara bir dinlenme oluyor. Okulun eksiklerinin giderilmesi açısından da önemli. (Ö19): Yararlı olmuştur. Kısa bir dinlenme olanağı sağlandı. (Ö22): Hayır gerekli bulmuyorum.”

Yöneticilere sorulan **“Yapılan ara tatil size mesleki açıdan katkı sağladı mı? Ne gibi katkılar sağladı?”** şeklinde sorulmuştur. Yöneticilerin verdiği cevaplar aşağıdaki şekildedir:

“(Ö5): Yapılan Ara tatiller, mesleki açıdan EBA platformunda yararlandığımız seminerler ile farklı alanlarda aldığım diğer kişisel eğitimleri Ara tatillerde yapmak hem sosyal açıdan hemde eğitime katkı sağlamam açısından önemli yönde etkilerini görüyorum (Ö16): Sağladı tatil haftasında hizmet içi eğitimlere katılma imkânımız oldu. (Ö17): Katkıları oldu bu hafta içinde mesleki seminerlere katılma imkânı buldum. (Ö20): Mesleki açıdan bana bir katkısı olmadı. (Ö22): Kesinlikle sağlamadı. Özellikle online eğitimlerin yetersiz olduğunu ve ülkemiz koşulları ile verilen eğitimlerin örtüşmediği için uygulanabilir olduğunu düşünmüyorum.”

Yöneticilere seminerlere katılmışlar, sosyal açıdan etkinliklere dahil olmuşlar, hizmet içi eğitimlere katılmışlardır. Öğretmenler açısından ara tatilin yararlı olduğu görüşü yoğunlukta olduğu söylenebilecektir.

Yöneticilere “**Ara tatilde ne yaptınız?**” şeklinde sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar aşağıdaki şekilde oluşmuştur:

“(Ö1): Okul yönetimi olarak tüm alanların detaylı temizliği, gelecek dönemin plan ve programının hazırlıkları. (Ö4): Seminerlere katıldım. (Ö8): Ara tatil seminerlerine ve atölyelere katılarak kendi kişisel ve mesleki gelişimime katkı sağlamış oldum. (Ö13): Ara tatil döneminde aile buluşmaları açısından, seminerlerine ve atölyelere katılarak kendi kişisel ve mesleki gelişimime katkı sağlamış oldum. (Ö15): Ara tatilde okulla ilgili yapılacak çalışmalar planlandı. (Ö17): Okulda çalışmalara ve seminerlere katıldım. (Ö18): Okulun rutin iş ve işlemlerini yaptım. (Ö20): Ara tatilde okuldaydım, rutin işlerime devam ettim. Ara tatillerde genellikle okulda oluyorum, varsa yetiştiremediğim işlerimi toparlıyorum.”

Yöneticiler ara tatilde seminerlere katılmışlar, program hazırlıkları yapmışlar, mesleki gelişimleri artmış, sınav kağıtlarını okumuşlar vb. çalışmalarını yapmışlardır.

Yöneticilere “**Yapılan ara tatilin öğrencilerinize katkı sağladığını düşünüyor musunuz? Ne gibi katkılar sağlamış olabilir?**” şeklinde sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar aşağıdaki şekilde oluşmuştur:

“(Ö9): Çocukların aileleriyle daha fazla zaman geçirdiği, şehir dışı veya yurt dışı gezilerde bulunarak kültür kazandığını ve tatili anlatacak bir yer olan okulda bunları paylaşmaktan keyif aldığını gördüm. (Ö15): Fazla zaman geçirdiği, kültürel etkinliklerle ve tatili anlatacak bir yer olan okulda bunları paylaşmaktan keyif aldığını görüyorum. (Ö16): Öğrencilere katkısı oluyor. Öğrenciler dinlenerek daha motive bir şekilde tekrar okula geliyorlar. (Ö18): Öğrencilere katkı sağladığını düşünüyorum, dinlendiklerini düşünüyorum. (Ö20): Düşünüyorum dinlenmiş ve hazır olduklarını. (Ö22): Öğrencilere de katkı sağladığını düşünmüyorum.”

Öğrencilerin kendilerine zaman ayırmaları, dinlenmeleri, aileleriyle vakit geçirmeleri, çeşitli etkinliklere dahil olmaları, motivasyonlarının artması vb. yönlerden öğrencilere katkıları olduğu düşünülmektedir.

Yöneticilere sorulan “**Öğrencilerinizin ara tatilde neler yaptığını düşünüyorsunuz?**” sorusunun cevabı aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

“(Ö4): Aileler ile vakit geçiyorlar, kültürel faaliyetlerde bulunuyorlar. (Ö7): Gezilere katıldıklarını, aktiviteler yaptıklarını düşünüyorum. (Ö10): Çocukların akraba ziyareti yaptığı, şehir dışı ve yurt dışı gezilerde bulunduğunu biliyorum. (Ö12): Çocukların akraba ziyareti yaptığı, şehir içi veya dışı kültürel etkinlikler düzenlediklerini biliyorum. (Ö14): Dinlendiklerini, gezdiklerini, oyun oynadıklarını ve ders tekrarı yaptıklarını. (Ö18): Oyun oynayıp, derslere çalıştıklarını düşünüyorum (Ö22): Verilen etkinlikleri yapıyorlar oda totalde yarım saat süren kalan kısmı televizyon tablet ve telefon üçgeninin içinde dört duvarın arasında soyutlaşmış bir yaşam sürüyorlar. Okula geri döndüklerinde ise verilen düzen bozulmuş olarak dönüyorlar.”

Yöneticilere göre öğrenciler ara tatilde dinlenmişler, akrabalarını ziyaret etmişler, şehir dışına gitmişler, oyunlar oynamışlar vb. etkinliklere katılmışlardır. Öğrencilerin çoğunluğu için olumlu olmuştur.

Yöneticilerin **“Ara tatillerin olmasını destekliyor musunuz? Neden?”** sorusuna verdikleri cevaplar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

“(Ö3): Evet. Ara tatillerin olması hem yönetim olarak faydalı değerlendiriliyor, hemde öğretmenlerim seminer ve programlar için faydalı oluyor. (Ö5): destekliyorum. Yeni planlamalar yapılabilir. (Ö9): Evet destekliyorum. Bu sadece çocuğun değil okulun, öğretmenin ve tüm personelin ihtiyacı. Öğretmenler mesleki anlamda gelişmiş ve mutlu bir biçimde dönüyor. Çocuklar ise paylaşımda bulunacakları bir ortam olduğu için mutlular. (Ö11): Destekliyorum. Okul idaresi, öğretmen ve öğrencilerin dinlenmiş bir şekilde ve hazır olarak okula döndüklerini ve mutlu olduklarını görüyorum. (Ö14): Destekliyorum. Öğretmen, öğrenci açısından dinlendirici olduğunu düşünüyorum (Ö21): Desteklemiyorum. Çünkü sene başında olan eski uygulamada okulu ve sınıfları düzenleme şansımız oluyordu ve eğitim kesintiye uğramıyordu.”

Yöneticilerin ara tatil uygulamasının hem öğrenciler hem öğretmenler hem de okul idaresi için olumlu olduğunu belirtmişlerdir. Özellikle öğrencilerin motivasyonunu artırması yönünden ara tatil uygulamasını desteklemektedirler.

Yöneticilere **“Ara tatil uygulaması devam ettirilmeli mi? Neden?”** şeklinde sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

“(Ö2): Evet, faydalı olan tüm alanlar sebebiyle devam ettirilmeli. (Ö6): Ettirilmeli. Okulda ki birçok işlerin tamamlandığını düşünüyorum. (Ö8): Evet devam etmeli çünkü ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. (Ö13): Evet devam etmeli çünkü hem okul hem öğretmenler hem de çocuklar için ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. (Ö17): Devam edilmeli. Yıl içinde bu şekilde verilen kısa

araların idareciler, öğretmenler ve öğrenciler açısından daha motive edici olduğunu düşünüyorum. (Ö19): Devam etmeli her anlamda faydalı olacağını düşünüyorum. (Ö20): Etmeli okul idaresi öğretmen ve öğrenci açısından faydalı bir uygulama.”

Öğretmenlerden gelen cevaplar incelendiğinde öğretmenlerin büyük bir kısmının ara tatil uygulamasından memnun olduklarını ve ara tatil uygulamasının devam ettirilmesini istedikleri görülmüştür.

Öğretmenlere “**Ara tatil uygulamasının yararlılığı konusunda 1 ile 10 puan arasında bir puan verecek olsaydınız, kaç puan verirdiniz? Niçin bu puanı verdiniz?**” Şeklinde sorulmuştur. Öğretmenlerin verdikleri cevaplar aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

“(Ö1): 10. Çünkü çocuklarımızın gelişimi ve ailece geçirdikleri vakitlerin daha verimli olması için. (Ö5): 10. Çünkü hem öğretmenlerin hem çocukların hem de personelin yeni planlamalar yaptığını düşünüyorum. (Ö9): 8. Çünkü çok yönlü gelişimi destekliyor ve okula katkı sağlıyor. Herkese faydalı olduğunu düşünüyorum. (Ö13): 10. Çünkü çok yönlü gelişimi destekliyor ve okula katkı sağlıyor. (Ö16): 10 puan verirdim. Çünkü her anlamda yararlı olduğunu düşünüyorum. (Ö18): 8 puan. Çünkü okulu hazırlama açısından çok yararlı oldu. (Ö19): 9. Çünkü okul için yararlı bir çalışma. (Ö21): 4 puan verirdim. Az sayıda öğrencide okula özlem oluşurken çoğunda okula karşı isteksizlik gözlemledim. (Ö22): 1. Çünkü gereksiz buluyorum.”

Yöneticilerin ara tatil uygulamasına verdikleri puanlar genellikle 8 ve üzeri şeklinde sıralanmıştır. 22 okul öncesi öğretmenin ara tatil uygulamasına verdikleri puanların ortalaması 8,6 olarak oluşmuştur. Bu durum öğretmenlerin genellikle ara tatil uygulamasından memnun olduklarını göstermektedir.

Sonuç ve Tartışma

Elde edilen bulgulara göre, ara tatillerin hem Yöneticilerin hem de öğrenciler için genel olarak olumlu etkileri olduğu görülmüştür. Yöneticiler açısından ara tatiller, dinlenme ve ders planlama sürecini iyileştirme, mesleki gelişim fırsatları sunma bakımından faydalı bulunmuştur. Öğrenciler ise bu tatillerde zihinsel olarak dinlenip okula daha motive bir şekilde dönerken, sosyal gelişimlerine de katkı sağlayan aktivitelerle zaman geçirme fırsatı bulmuşlardır.

Ancak, özellikle birinci sınıf düzeyindeki öğrencilerde, tatil sonrasında okuma-yazma becerilerinde gerileme olduğu belirtilmiş ve bu durumun tatillerin olası olumsuz etkisi olarak değerlendirilmiştir. Ara tatillerin bu öğrenci grubunda daha dikkatli planlanması gerektiği sonucuna varılmıştır. Ayrıca, öğretmenlerin büyük çoğunluğu, ara tatil uygulamasının devam ettirilmesi gerektiğini düşünmektedir, ancak tatillerin süresi,

içerikleri ve mesleki gelişim faaliyetlerinin kalitesi açısından iyileştirilmesi gerektiği de vurgulanmıştır. Sonuç olarak, ara tatillerin eğitim sistemi içinde önemli bir yeri olduğu, ancak öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimlerini dengeli bir şekilde destekleyebilmesi için tatillerin daha dikkatli ve verimli planlanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bu araştırmada elde edilen bulgular, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin ara tatillere yönelik görüşlerinin çeşitli açılardan farklılaştığını ve bu tatillerin eğitim sistemi üzerinde önemli etkiler yarattığını ortaya koymuştur. Özellikle, yöneticilerin ve öğretmenlerin büyük çoğunluğu ara tatillerin hem öğretmenler hem de öğrenciler açısından olumlu etkiler yarattığını savunmuştur. Bu görüşler, literatürde yer alan ara tatillerin eğitim süreçlerine katkılarıyla örtüşmektedir. Ara tatillerin öğrenciler üzerinde motivasyon artırıcı etkisinin yanı sıra, öğretmenlerin mesleki gelişimlerine fırsat sunduğu da belirlenmiştir.

Yöneticiler, ara tatillerin kendilerine mesleki gelişim fırsatları sunduğunu ve ders planlama, dinlenme gibi süreçler için faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Bu bulgular, literatürdeki araştırmalarla tutarlıdır (Dursun, 2020; Öztürk, 2021). Öğrencilerin ise ara tatillerde dinlenerek okula daha motive bir şekilde döndükleri ve sosyal gelişim açısından faydalandıkları gözlemlenmiştir. Bu bulgu, tatillerin öğrencilerin zihinsel ve sosyal gelişimi üzerinde olumlu etkiler yarattığını öne süren çalışmalarını desteklemektedir (Karaca ve İkiz, 2014).

Öte yandan, bazı yöneticiler, özellikle ilkökul birinci sınıf öğrencilerinin tatil sonrasında okuma-yazma becerilerinde gerileme yaşadığını ifade ederek, ara tatillerin bu öğrenci grubunda olumsuz etkiler yaratabileceğini belirtmişlerdir. Bu bulgu, tatillerin her yaş grubu üzerinde aynı etkiyi göstermediğini, özellikle erken çocukluk dönemindeki öğrencilerde olumsuz sonuçlar doğurabileceğini göstermektedir. Literatürde de benzer şekilde, genç yaş gruplarında ara tatillerin öğrenme kaybına yol açabileceği ifade edilmiştir (Çapa ve Çil, 2000).

Son olarak, katılımcıların çoğu ara tatil uygulamasının devam ettirilmesi gerektiğini savunmuş, tatillerin eğitim sistemi içinde bir denge unsuru olarak görülmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Ara tatillerin süresi ve zamanlamasının, özellikle öğrencilerin öğrenme süreçlerini olumsuz etkilememesi için gözden geçirilmesi önerilmektedir. Ara tatillerin öğretmenlerin mesleki gelişimleri için daha etkin bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla eğitim seminerlerinin kalitesinin artırılması gerektiği de bulgular arasında yer almaktadır.

Öneriler

Ara tatillerin süresi, özellikle ilkökul birinci sınıf öğrencileri için gözden geçirilmelidir. Öğrencilerin temel becerileri unutma riski göz önünde bulundurularak, tatil sürelerinin kısaltılması veya daha etkin bir öğrenme planı oluşturulması önerilmektedir.

Ara tatillerin planlanması aşamasında öğretmenlerin aktif katılımı sağlanmalı ve onların geri bildirimleri dikkate alınmalıdır. Ara tatillerin öğretmenler için bir dinlenme fırsatı olmasının yanı sıra, mesleki gelişim etkinliklerine katılmaları teşvik edilmelidir.

Ara tatillerde öğrencilerin öğrenme kaybını önlemek amacıyla isteğe bağlı çevrimiçi veya okulda destek programları uygulanabilir. Bu programlar, özellikle akademik başarıda gerilik yaşayan öğrenciler için faydalı olacaktır.

Ara tatillerin öğrenciler üzerindeki uzun vadeli etkileri akademik ve sosyal gelişim açısından takip edilmelidir. Bu süreçlerde yapılacak izleme ve değerlendirmeler, gelecekteki tatil planlamaları için yol gösterici olabilir.

Sınıf düzeyine göre ara tatil uygulamalarının çeşitlendirilmesi değerlendirilebilir. Özellikle kritik dönemlerde (örneğin okuma yazma öğrenme süreci gibi) tatil süreleri daha esnek hale getirilebilir.

Kaynakça

- Ak, Ö. F. & Şahin, S. (2021). Eğitim kurumlarında stratejik risklerin tespiti. *Opus Dergisi*, 17(34), 980-1022.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E., Akgün, Ö., E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2011). *Sosyal bilimler için veri analiz el kitabı*. Ankara: Pegem.
- Çapa, Y. & Çil, N. (2000). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(18), 69-73.
- Doğan, Ö. Ü. A. Sınıf Öğretmenlerinin Ara Tatillere Yönelik Görüşleri. *Sosyal Bilimlerde Yeni Araştırmalar-11*, 243-254.
- European Commission / EACEA / Eurydice, (2019). *The Organisation of School Time in Europe. Primary and General Secondary Education – 2019/20*. Eurydice Facts and Figures. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Doi:10.2797/678694
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education*. (8th ed.). New York: MvGraw-Hill.
- İkiz, F. E., Asıcı, E., Kaya, Z., & Balkan, K. (2018). Yaşam amaçları ve psikolojik iyi oluşun öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu yordayıcı rolü. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(25), 7-26.

Karaca, R. & İkiz, F. E. (2014). Psikolojik danışma ve rehberlikte çağdaş biranlayış. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Karasar, N. (2009). Araştırmalarda Rapor Hazırlama. 15. Baskı, Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

Menduhoglu, H. B. & Uçar, İ. H. (2012). Yönetici Ve Öğretmenlerin Stratejik Planlama Alığısı Ve Okullardaki Mevcut Sratejik Planlama Uygulamalarının Değerlendirilmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (23), 234-256

Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin.